

Title ASBEST ALLMÄNT				Identifier HMSH-412-000	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Work Environment Engineer	Approver Safety Manager	Revision 11	Valid to 2031-05-21

Dokument är omarbetat

1 SYFTE

Syftet med denna anvisning är att säkerställa att arbete där asbest eller asbesthaltigt material kan förekomma sker på ett säkert sätt, så att exponering för asbestdamm förebyggs och att lagkrav uppfylls.

2 OMFATTNING

Anvisning gäller för all verksamhet inom INOVYN Sverige AB där:

- Asbest misstänks förekomma eller
- Arbete ska utföras i byggnader, installationer eller utrustning från tiden då asbest var tillåtet att användas
- Anvisningen gäller för egenanställd personal och entreprenörer

3 ASBEST

Asbest är ett samlingsnamn på en rad i naturen förekommande mineraler. Den dominerande asbestsorten är krysotil (vit asbest). De övriga asbestsorterna är amosit (brun asbest), antofyllit, tremolit, aktinolit och krokidolit (blå asbest). Se bilder längre ner.

Asbest har använts sedan en lång tid tillbaka på grund av dess värdefulla tekniska egenskaper såsom hög mekanisk hållfasthet och smidighet, hög termisk beständighet, god ljud- och värmeisolerande förmåga samt hög kemisk beständighet. Asbest har använts som brandskydd i stålkonstruktioner, ventilations-anläggningar och soprum, som värmeisolering i rör och värmepannor, bullerdämpning och armering i skivor, kanaler och golvplattor, i underskikt till plastmattor, i färger och plaster och i fix och fog till kakel.

Hälsoeffekter av asbest

Damm innehållande asbestfibrer svävar i luften mycket lång tid eftersom de är mycket lätta och tunna. Det är farligt att andas in asbestfibrer då de kan komma in i lungorna och vidare in i kroppen och orsaka flera allvarliga lungsjukdomar.

Sjukdomar som kan förekomma vid hög asbestexponering är asbestlunga, asbestpleurit (vatten i lungsäcken) och kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL)

4 KUNSKAP OCH KOMPETENS

Allmän utbildning

Allmän asbestutbildning ska ges till personer som i sitt arbete kan komma i kontakt med material, utrustning eller miljöer där asbest kan förekomma, även om arbetet inte innebär direkt hantering asbest eller asbesthaltigt material. Kunskaperna skall uppdateras när det behövs. Se utbildningskrav i KOS

Särskild utbildning (asbestsanering) gäller för dem som skall riva eller sanera asbesthaltigt material.

Title ASBEST ALLMÄNT				Identifier HMSH-412-000	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Peter Andersson	Revision 11	Valid to 2031-05-21

5 HANTERING AV ASBEST

All hantering av asbest och asbesthaltigt material får endast utföras av särskild utbildad saneringsfirma. Det gäller även för små, kortvariga och sällan förekommande arbeten så som till exempel bortplockning av asbestpackningar.

6 VID MISSTANKE OM ASBEST

Vid minsta misstanke om asbest skall arbetet avbrytas omedelbart och kontakt tas med tillståndsskrivare, underhållskoordinatorer eller koordinator MIS. Arbetet får återupptas först efter besked om att det inte är asbest.

Märkning av platsen

Arbetsplatsen/ objektet där det finns misstanke om asbest skall märkas upp med varningsskylt i väntan på analyssvar. "Asbestarbete- Tillträde förbjudet för obehöriga"

Rapportering

Vid upptäckt av asbest skall det registreras som en HMS-händelse i Synergi

Provtagning och registrering av provresultat

*Koordinator MIS beställer provtagning vid eventuell asbestförekomst.
Och registrerar provresultat i särskilt register.*

7 KRAV OCH REGLER

Hantering av asbest regleras av Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2023:13. Asbestsanering på INOVYN beskrivs i:

- HMSH-414-000 Rivning av asbesthaltigt material
- HMSH-415-000 Hantering av asbesthaltiga flänspackningar

8 TILLSTÅND OCH ANMÄLAN

För att få hantera asbest eller asbesthaltigt material krävs det tillstånd från Arbetsmiljöverket.

Anmälan

Efter att ett företag har fått tillstånd måste det även göras en anmälan om rivning av asbest för varje enskilt objekt.

Det är firman som hanterar asbestmaterialet som ansvarar för tillstånd och anmälan.

9 FÖREKOMST OCH REGISTER

Asbestprodukter är förbjudna i Sverige sedan 1976. Det innebär att det på INOVYN kan finnas asbest i material i byggnader och utrustning som är installerade innan dess. **Det är alltså viktigt att värdera risken för asbest framför allt vid arbeten på gammal utrustning och byggnader.**

Ett register över byggnader och utrustning där det är känt att det finns asbestmaterial finns som bilaga till denna instruktion. Koordinator målning, isolering och ställningsbygge (MIS) ombesörjer att detta register uppdateras fortlöpande. Det finns även en samling med provbitar med kända asbestmaterial på Isoleringsverkstaden som kan vara till hjälp för identifiering.

Title ASBEST ALLMÄNT				Identifier HMSH-412-000	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Peter Andersson	Revision 11	Valid to 2031-05-21

En inventering av asbest på INOVYN gjordes 2014 och är sammanställd i "Inventering asbest INOVYN 2014" (ligger i SharePoint), se länk längre ner.

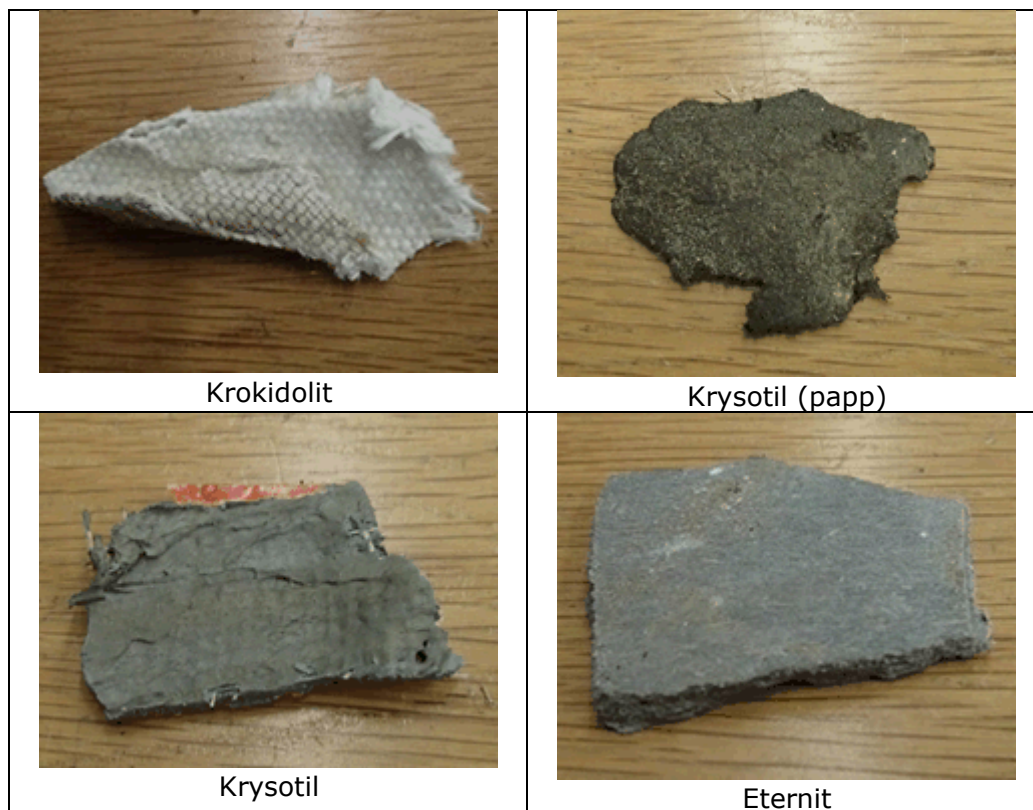
10 PLANERING

Vid planering av arbete i byggnader, installationer, utrustning ska det alltid kontrolleras innan arbetet börjar om asbest kan förekomma. Detta gäller särskilt vid arbeten i äldre anläggningsdelar eller där materialets innehåll är okänt. Om det finns misstanke om asbest får arbetet inte påbörjas förrän asbestinventering och riskbedömning har genomförts.

11 MEDICINSKA KONTROLLER

Medicinska kontroller kan krävas för arbeten med asbest.

Det är riskbedömning som avgör och ligger till grund för beslut om det krävs medicinska kontroller.

Bilaga 1:   Register byggnader och utrustning med asbestprodukter